

Schriften des Vereins Mekize Nirdamim

3. Folge, No. 11.

ס פ ר י ם

היוצאים לאור

על ידי

חברת מקיצי נרדמים

(הוקמה מחדש בשנת תרמ"ה, חזרה ונתיסדה בשנת תרס"ט)

שנה שלישית. התרע"ב.

SIDDUR RASCHI

Ritualwerk, R. Salomo ben Isaak zugeschrieben.

BERLIN

1911

7783 23v

ראשי החברה:

אברהם ברלינר, ברלין, נשיא הכבוד

דוד סימאנסען, קאפינהאגן אהרן פריימאנן, פפד"מ
יושב ראש. סגן היושב ראש.

שמואל אברהם פאזנאנסקי, ווארשא
המוזכיר.

אלחנן אדלר, לונדון. בנימין זאב באכער, בודאפעשט.

חיים בראדי, פראג. מרדכי בראנן, ברסלא.

אברהם אליהו הרכבי, פטרסבורג. דוד ילין, ירושלם.

ישראל הלוי, פריש. אלכסנדר מארכס, נויארק.

שמואל צבי מרגליות, פירינצ. אברהם עפשטיין, ווינא.

יעקב פריימאנן, העלישווא. שניאור זלמן שעכטר, נויארק.

סדור רש"י

SIDDUR RASCHI,

Ritualwerk,

R. Salomo ben Isaak zugeschrieben.

Mit Anmerkungen und Einleitung versehen

von

Salomon Buber s. A.

Für den Druck redigiert

von

Dr. J. Freimann,
Rabbiner in Holleschau.

Verein Mekize Nirdamim.

BERLIN

Druck von H. Itzkowski, Auguststr. 69

1911

סדור רש"י

כולל פסקי דינים והלכות

יוצא לאור ראשונה

עם הערות ותקונים ומראה מקומות ומבוא

אשר הכין

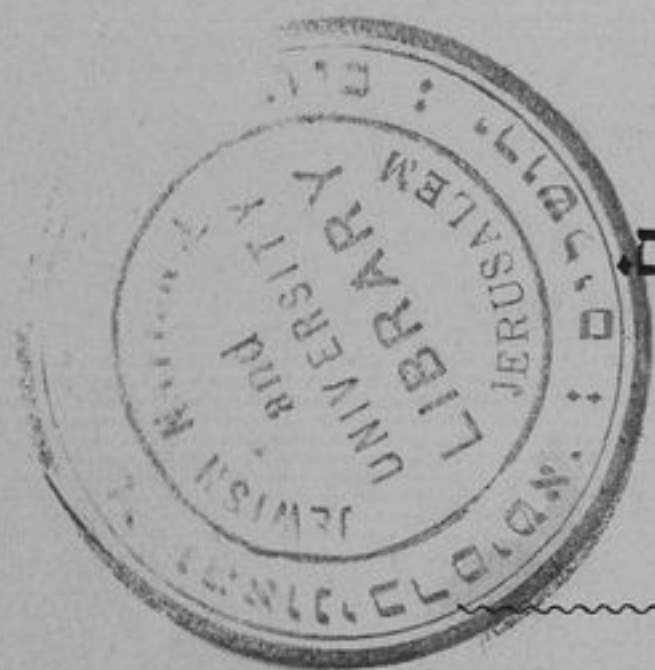
ר' שלמה באבער ז"ל

נערך ונסדר לדפוס

מאת

יעקב פריימאן

אבד"ק העלישויא

חברת מקיצי נרדמים

ברלין

בדפוס צבי הירש אימצקאווסקי

תרע"ב

פתח דבר.

הנשר הגדול רבינו שלמה ב"ר יצחק ז"ל הנודע בשם רש"י חיבר ספרים גם בפסקי הלכה, וברוך אלהים אשר זכני להוציא לאור ספר האורה המיוחס לרש"י ז"ל ב' חלקים עם הערות ותקונים. ועוד נשאר ממנו בכתובים סדור שלו כולל ג"כ פסקי דינים והלכות והיה טמון וצפון באוצרות הספרים עד כה.

והנה בחדר עליון באו לידי שלשה כתבי יד ועל פיהן יצא המטמון היקר הזה לאור עולם עם הגהות ומראה מקומות והערות כיד ה' הטובה עלי.

את הכתב יד מפארמא [תכונתו אודיע להלן בפרק י"א] שמתו לפניו הספר והשויתי הנוסחאות עם כתבי יד האחרים [הנזכרים לקמן בפרק י"ב וי"ג] זו מול זו והעירותי על השינויים במקומותם למושבותם וצינתי סימנים בין מאמר למאמר והם תרל"ד במספר ודקדקתי בכל מלה ומלה ונתתי ריוח והפסקות ע"י קוים ונקודות בין ענין לענין ובהערותי הצגתי מראה מקומות מתלמוד בבלי וירושלמי וספרי גאונים קדמונים ודרך אנב הפיצותי אור על הרבה מאמרי חז"ל וספרי הגאונים.

המבוא בראש הספר מכיל י"ד סימנים: (א) אודות יחס הסדור לרש"י ז"ל. (ב) מקומות בסדור שהובאו מאמרים בשם "רבי" או "רבינו" סתם והכוונה לרש"י ז"ל. (ג) הקדמונים אשר הביאו את הסדור. (ד) שמות הגאונים והקדמונים המובאים בסדור ע"פ סדר א"ב. (ה) שמות הספרים המובאים בסדור. (ו) המקורות אשר שאב מהם המסדר. (ז) תשובות רש"י שהשיב לשואליו. (ח) פירושים על מאמרי חז"ל הנמצאים בסדור. (ט) הסדור וספר הפרדס. (י) הסדור ומחזור ויטרי. (יא) תכונת כתב יד א'. (יב) תכונת כתב יד ב'. (יג) תכונת כתב יד ג'. (יד) מלות לוועזיות המובאות בסדור.

אקוה כי הקוראים יגילו על הסגולה היקרה אשר הנני מביא במחנה העברים והוא ספר שני מהנשר הגדול רבינו שלמה ב"ר יצחק ז"ל בפסקי הלכה אשר נשאר

בכתובים עד כה. גם תיקר מלאכתי בעיניהם אשר יגעתי להשיג את הכתבי יד, והאלהים אשר היה בעוזרי כל ימי חיי להוציא פנינים לאורה, יזכני עוד בחסדו הגדול להוציא יתר ספרי רש"י ז"ל לזכות את הרבים ולהגדיל תורה ולהאדירה אמנ.*

שלמה ב"ר ישעי' אברהם הלוי באבער.

* לדאבון לבנו לא עלתה הפעם ביד הכותב והחותם ר' שלמה באבער ז"ל, אשר הקדיש כל ימיו לחקור אחר מצפוני חכמת ישראל ולגלות מסתריה, להפיק זממו ולהוציא מחשבתו הטובה לאור עולם. ובעוד אשר ידו נטויה לערוך את החבור היקר הזה לעשות סדרים לבאר ולצרף את הדברים לקח אותו אלהים. ואנכי גשתי אל המלאכה לברר כל מאמר ומאמר עפ"י מקורו וללבן את ההערות ולהשלימן כפי הצורך (עי' ס"ס תקפ"ב) וגם את המבוא ערכתי על פי דרכו של המחבר ז"ל כאשר הפליא לעשות בספרים אשר זכה להוציאם מאפלה לאורה, וזה פרי עמלי להקים שם המת על נחלתו ושמו ינון לדור דור.

יעקב פריימאנן אבד"ק העלישויא.